

Tostan Sverige

Effektrapport 2017

Föreningens ändamål

Tostan Sverige bidrar genom insamlings- och informationsverksamhet till biståndsorganisationen Tostan Internationals verksamhet för samhällsledd utveckling på den västafrikanska landsbygden. Detta sker främst genom det treåriga utbildningsprogrammet Community Empowerment Program (CEP).

Genom att undervisa om mänskliga rättigheter, demokrati, hälsa och hygien, problemlösning, läsning, skrivning, enkel matematik samt inkomstgenererande projekt ger Tostans utbildningsprogram människor egenmakt och kraft att själva ta itu med olika frågor som rör deras liv. Programmet bidrar till att människor får kunskaper och färdigheter för en hållbar utveckling, förbättrade levnadsvillkor och en positiv social förändring som gör det möjligt att bryta sociala normer som inte är förenliga med mänskliga rättigheter.

Utbildningsprogrammet (CEP) vänder sig till både män och kvinnor. En långsiktig målsättning är att Senegal som första land i Afrika ska upphöra med kvinnlig omskärelse och barnäktenskap.

Organisation

Tostan Sverige är en ideell förening, registrerad i Sverige 2004. Med hjälp av insamlade medel stödjer Tostan Sverige moderorganisationen i dess arbete för mänskliga rättigheter på den västafrikanska landsbygden. Tostan International som grundades 1991 är en internationell NGO (enskild organisation) med huvudkontor i Dakar, Senegal. Organisationen har verksamheter i sex västafrikanska länder. Grundare av Tostan är amerikanskan Molly Melching, som varit verksam i Senegal sedan 1974. Tostan betyder genombrott på wolofspråket.

Efter det att Tostan Sverige har samlat in medel som täcker kostnaderna för utbildningsprogram i ett visst antal samhällen påbörjas planeringsarbetet tillsammans med Tostans kontor i Senegal. Detta innefattar bland annat att diskussioner påbörjas med byar som anmält intresse för att delta. Överläggningarna, som äger rum mellan Tostans representanter i Senegal och byborna, är viktig eftersom Tostan utgår från lokal kultur, språk och lokala sedvänjor när de planerar utbildningen i samarbete med byborna.

En projektplan, tidsplan och budget utarbetas och ett avtal upprättas mellan Tostan International och Tostan Sverige.

Strategier för måluppfyllelse

Tostan Sverige arbetar huvudsakligen med insamlings- och informationsverksamhet. Organisationens målsättning är att öka kännedomen om Tostans verksamhet i det svenska samhället och därigenom generera ökade intäkter för att kunna finansiera ytterligare Tostanutbildningar i Västafrika. Tostan Sverige arrangerar regelbundna informationsträffar, skickar ut medlemsblad, driver kampanjer och deltar i mässor och andra sammanhang som gynnar målsättningen. Vidare bedriver Tostan Sverige informationsverksamhet via hemsidan, i gymnasieskolor, högskolor, folkhögskolor och har en aktiv Facebook sida.

Tostan Sverige har valt dessa arbetssätt mot bakgrund av organisationens begränsade resurser för marknadsföring. Under 2017 har Tostan Sveriges mediakontakter och informationsverksamhet ökat, vilket kan exemplifieras genom några av årets höjdpunkter.

I februari besökte Radiohjälpens generalsekreterare Senegal tillsammans med ett TV-team från SVT för att filma en publik deklARATION i Fouta i norra Senegal. Deklarationen om att upphöra med kvinnlig omskärelse, barn- och tvångsäktenskap samt andra sedvänjor som inte är förenliga med mänskliga rättigheter var ett direkt resultat av Radiohjälpen och Tostan Sveriges gemensamma projekt i Fouta. Radiohjälpens besök resulterade i en film som fått stor spridning och visats ett antal gånger i SVT och finns tillgänglig på SVT play.

I april besökte Tostans grundare, Molly Melching, Sverige för att ta emot World Children's Prize vid en ceremoni med H M Drottning Silvia på Gripsholms slott. I anslutning till besöket, arrangerade Tostan Sverige tillsammans med H M Drottning Silvias Stiftelse och The World Children's Prize ett event för cirka 200 inbjudna i finlandshuset i Stockholm. Två större artiklar om Tostan och Molly Melching publicerades även i Dagens Nyheter respektive Svenska Dagbladet.

Under Molly Melchings besök i april, liksom vid hennes Sverigebesök i månadsskiftet september-oktober, genomfördes möten riktade mot viktiga samarbetspartners för insamling och information såsom H M Drottning Silvia och styrelsen för hennes stiftelse, Utrikesminister Margot Wallström, Sida, Radiohjälpen, Unicef, Postkodlotteriet och journalister.

Resurser

Det mesta arbetet i Tostan Sverige sker på frivillig väg. Arbetsuppgifterna fördelas i första hand inom styrelsen utifrån medlemmarnas kompetens och intresse. För begränsade uppgifter anlitas specialkompetens mot ersättning. Under 2017 har volontärer svarat för följande arbetsuppgifter: uppdatering av hemsidan och IT.

Tostan Sverige har samverkat med Radiohjälpen (partnerskap), HM Drottning Silvias Stiftelse, Futura Foundations, Malin och Lennart Philipsons Stiftelse, Berth von Kantzows Stiftelse, Ricky Neuman med familj, Svenska Petroleum Exploration AB och Fredrik Öhrn och vänner.

Under 2017 uppgick insamlade medel till 3 159 tkr. Antalet medlemmar under 2017 var 284.

Uppföljning av verksamheten

Moderorganisationen säkerställer att projekten genomförs och utvärderas enligt ingånget avtal mellan Tostan International och Tostan Sverige. Resultat och kvalitetskontroll säkerställs genom en organisatorisk struktur. Strukturen är enligt principen bottom-up. På bynivå ansvarar en lärare (utbildad av Tostan i Tostans pedagogiska modell) som bor i byn under projektets tre år. För varje tiotal byar finns en supervisor, som handleder och stödjer lärare på bynivå och på regional nivå finns en koordinator som leder arbetet, följer upp resultaten och rapporterar till det nationella huvudkontoret.

Utvärdering och rapportering görs löpande för varje projekt. Under projektets gång och efter dess avslutning används olika indikatorer för att mäta deltagarnas uppnådda kompetens och involverade personers aktiva deltagande. Exempel på mätbara processer är: aktiva deltagare, passiva deltagare, antal byar, antal bildade bykommittéer, antal byar med program för barn och ungdomar, fungerande nätverk, möten med andra byar inom etablerade sociala nätverk och ledarkompetens som är påvisbar.

Effekterna mäts genom löpande uppföljning av: våld mot kvinnor och barn, lokal demokrati, ökade ekonomiska möjligheter (mikrolån), ökad egenmakt, förbättrade kunskaper i läsning, skrivning, matematik samt miljö- och hälsovård. Projekten avslutas, efter deltagarnas gemensamma beslut, med publika deklARATIONER om att upphöra med kvinnlig omskärelse, barn- och tvångsäktenskap samt andra sedvänjor som inte är förenliga med mänskliga rättigheter.

Representanter för Tostan Sverige gör uppföljande besök under projekttiden.

Efter avslutade projekt sker revision i Senegal och i Sverige.

Tostan Sverige har god insyn i Tostan Internationals administrativa rutiner, utvärdering och rapportering. Tostan Sveriges ordförande är styrelseledamot i Tostan International. Efter Tostan Sveriges genomgång av projektens resultat och effekter kan synpunkter eller önskemål om eventuella förändringar framföras.

Resultat Tostan Sveriges verksamhet 2017

Under 2017 ökade insamlade medel med drygt en miljon kronor. Detta bidrog till att nya utbildningsprogram (CEP) kunde finansieras, varav ett nytt CEP i 10 byar samt CEP i en by i norra Senegal. Samtidigt fortsatte de två utbildningsprogram som påbörjades 2015, vilka

omfattar 21 samhällen i norra Senegal. Insamlade gåvor och bidrag har gått till avtalsenlig delfinansiering. Det projekt som finansierades av Radiohjälpen/Musikhjälpen "All girls have the right to survive: Protecting Girls Through Youth-Led Empowerment in Northern Senegal" i 24 samhällen i norra Senegal avslutades den 30 juni 2017.

Projektets (All girls have the right to survive: Protecting Girls Through Youth-Led Empowerment in Northern Senegal) övergripande mål var att skydda flickor från skadliga normer som barnäktenskap och kvinnlig omskärelse samt att underlätta flickors överlevnad och säkra förlossningar i norra Senegal. För att nå målen valdes 24 ungdomar i 24 samhällen ut och utbildades i egenmakt. Ungdomarna agerade sedan handledare vid utbildningen av den modifierade versionen av Tostans CEP. Under 18 månader ansvarade de för lektioner i mänskliga rättigheter, demokrati, problemlösning och om traditionella skadliga sedvänjor. De stärkte också sociala mobiliseringsaktiviteter i närliggande samhällen genom organiserad diffusion, vilket ledde till att totalt 4,301 personer nåddes av mobiliseringen.

Som ett resultat av Tostans program beslutade de 24 samhällena att upphöra med kvinnlig omskärelse, barn- och tvångsäktenskap. De fick även med sig närliggande samhällen i detta förändringsarbete och i februari 2017 deklarerade totalt 45 samhällen sin vilja att leva upp till mänskliga rättigheter och helt överge kvinnlig omskärelse och barnäktenskap. Andra effekter av programmet enligt utvärderingen i Senegal är:

- Märkbart förbättrad sammanhållning mellan samhällets invånare
- Kvinnor tar plats som ledare efter utbildningen i mänskliga rättigheter
- Kvinnor inte längre tysta vid bymöten utan är delaktiga i viktiga beslut
- Märkbar minskning av våld i nära relationer
- Förbättrade hygienvanor som handtvätt med tvål före måltider
- Renhållningen i byarna förbättras tack vare regelbundna renhållningsdagar
- Kvinnorna besöker oftare vårdcentraler före och efter förlossning